
Tekninen lautakunta

Tekninen lautakunta

Palvelukuvaus

Teknisen lautakunnan toimialaan kuuluu asuin- ja toimintaympäristön ylläpito ja kehittäminen, kaupungin kiinteän käyttöomaisuuden hoito, vesihuolto sekä ruoka- ja puhtauspalvelut.

Seuraavia palveluja ohjataan tästä yleislinjasta poiketen:

Yleiskaavoitusta, maapolitiikkaa, maanhankintaa, asemakaavoitusta sekä tonttien myyntiä ohjaa kaupunginhallituksen alainen puheenjohtajisto.

Tekninen lautakunta

Teknisen lautakunnan jäsenet:

Olli Lahdensuo (pj 10.6.2024 saakka), Lasse Rajala (pj 10.6.2024 alkaen) Rauno Latvala (vpj), jäsenet Maiju Lemettinen, Jaakko Ojanperä, Jaana Tuuri, Marko Makonen, Hanne Ronkainen, Heli Häkkinen (Matilainen), Matti Kuusisaari.

Kaupunginhallituksen edustajana Esa Rintala.

Nuorisovaltuuston edustajana Aaro Leppänen (16.9.2024 alkaen).

Teknisen lautakunnan esittelijänä toimi tekninen johtaja Mirva Korpi ja sihteerinä hallintosihteerä Kirsi Vesala.

Tilivelvolliset viranhaltijat:

Tekninen johtaja Mirva Korpi, kaupungingeodeetti Markku Turja, kiinteistöpäällikkö Timo Korpela (31.8.2024 saakka), rakennuttajainsinööri/vt. kiinteistöpäällikkö Jarmo Kivikangas (1.9.2024 alkaen), palvelupäällikkö Leena Luomanen, vt. kunnallistekniikan päällikkö / kunnallistekniikan suunnittelija / tiemestari Ulpu Viimaluoto (30.6. saakka virkaatekevänä, 1.7.2024 viranhaltijana), sekä kaupunginpuutarhuri Raija Talvitie (31.8.2024 saakka).

Sisäinen valvonta ja siihen liittyvä riskien hallinta teknisellä toimialalla

Sisäisessä valvonnassa ei ole tunnistettu hallitsemattomia riskejä. Teknisessä toimessa voidaan vähentää edelleen riskejä toimintatapoja kehittämällä. Lisäksi on edelleen tarpeen yhtenäistää käytäntöjä eri vastuualueilla.

Teknisen lautakunnan keskeisimmät toiminnalliset ja taloudelliset tekijät vuonna 2024

Teknisen toimialan toiminta toteutui pääosin toiminnallisten ja taloudellisten tekijöiden osalta pääosin suunnitellusti. Yllättäviä kustannuksia syntyi vanhan lukion maaperän kunnostamisesta ja vesivahinkokorvauksista.

Teknisen lautakunnan investoinnit toteutuivat 83%:sesti. Teknisen lautakunnan osalta oli tarve noin 700 000 €:n lisämäärärahaan vuonna 2024 kesken jääneiden investointien toteuttamiseen vuonna 2025.

Tekninen lautakunta alainen esihenkilöstö on osallistunut aktiivisesti työnantajan järjestämään esihenkilökoulutukseen. Lisäksi tekninen toimiala on järjestänyt omaa työhyvinvointitoimintaa. Lisäksi teknisellä toimialalla on pyritty parantamaan tiedonkulkua.

Tekninen lautakunta ja yleispalvelut

Palvelukuvaus

Teknisen lautakunnan toimialaan kuuluvat vuonna 2024 ruoka- ja puhtauspalvelut, maankäyttö-, kaavoitus ja mittauspalvelut, rakennus- ja kiinteistöpalvelut ja kunnallistekniset palvelut. Hallintopalvelut sisältävät teknisen toimialan henkilöstöhallinnon, päätöksenteon, kirjaamisen ja arkistoinnin, toimistopalvelut sekä teknisen toimialan henkilöstön rekrytoinnin.

Tavoitteet vuonna 2024 ja niiden toteutuminen

Talousarviovuonna 2024 tavoitteena oli panostaa henkilöstön hyvinvointiin ja kehittää teknisen toimialan tiedon kulkua kehitetään edelleen vuoden 2024 aikana. Lisäksi tavoitteena oli, että esihenkilöitä kannustetaan osallistumaan työnantajan järjestämään koulutukseen ja pyritään vahvistamaan henkilökunnan esimiesosaamista. Lisäksi pyrittiin parantamaan henkilöstön muuta osaamista. Henkilökunta osallistui aktiivisesti esihenkilöille tarkoitettuun koulutukseen. Lisäksi teknisen toimialaa on pyritty aktiivisesti kehittämään ja henkilökunta on osallistunut kehittämiseen liittyviin esittelyihin ja koulutukseen.

Lisäksi tavoitteena on ollut, että talousarviovuonna kehitetään edelleen teknisen toimialan talousseurantaa ja talouden läpinäkyvyyttä sekä seurataan investointien toteutumista säännöllisesti teknisessä lautakunnassa. Taloutta on seurattu teknisen lautakunnan kokouksissa säännöllisesti.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Toimenpide	Toteutuma 2024
Hyvinvointi	Työhyvinvointitoiminnan järjestäminen	Tyhy-toiminnan toteutuminen Lapuan kaupungin ohjeen mukaisesti	Teknisen toimialan työpaikkakokous + tyhy-iltapäivä pidetty maaliskuussa Simpsillä ja syyskuussa Vöyrillä.
Hyvinvointi	Esimieskoulutukseen osallistuminen Muun koulutuksen järjestäminen	Esimieskoulutukseen osallistuminen Lkm	Esimieskoulutusta on järjestetty työnantajan toimesta 5 krt/vuodessa. Tekniselle toimialalle on järjestetty asian-

			hallinta- ja palvelutietovarantokoulutusta helmikuussa. Lisäksi teknisessä toimessa on järjestetty sisäistä päivystyskoulutusta. Elokuussa osallistuttiin varautumiseen liittyvään koulutukseen ja syyskuussa vesihuollon häiriötilanteeseen liittyvään koulutukseen.
Talouden tasapaino	Toiminnan toteuttaminen talousarvion mukaisesti	Toteuman seuraminen Toteutetut toimenpiteet seurannan kehittämiseksi	Talousarvion toteutumat kuukausitasolla on viety lautakunnan tiedoksi. Ylituksesta on informoitu kaupunginhallitusta 2 kohteesta.

Keskeisimmät tunnusluvut

Tekninen lautakunta	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024
Kokousten määrä	16	17	13	11	12
Päätökset, kpl	194	182	185	166	183
Viranhaltijapäätökset					
Tekninen johtaja	64	65	45	53	42
Kunnallistekniikanpäällikkö /Vesihuoltopäällikkö	-	20	28	30	52
Kaupungingeodeetti (kh:n ja teklaan alaiset)	25	28	12	21	45
Maankäyttöinsinööri	58	35	38	9	-
Kiinteistöpäällikkö	12	18	6	8	9
Rakennuttajainsinööri	--	-	-	-	10
Kaupunginpuutarhuri	13	10	5	6	3
Palvelupäällikkö	5	5	9	5	8

Maankäyttö- ja kiinteistöpalvelut

Palvelukuvaus

Maankäyttö-, kaavoitus- ja mittauspalvelut kuuluvat kokonaisuudessaan maapolitiikan hoitoon, joka sisältää kaupungin alueiden käytön strategian, yleiskaavoitukseen, asemakaavoituksen, raakamaan hankinnan, tonttien myynnin, mittauspalvelut, sekä tonttipalvelut. Maapolitiikan hoito tehdään kaupungin toimesta. Asemakaavojen laadinnassa kiinnitetään erityisesti huomiota siihen, että ne laaditaan mahdollistavina. Keskeneräisiä pitkään vireillä olleita yleiskaavoja pyritään saamaan valmiiksi alue kerrallaan ja niin, että niitä voidaan pilkkoa pienempiin osiin, mikäli se on tarpeellista.

Asemakaavat pyritään laatimaan pääosin kaupungin omistamalle maalle, joten raakamaan hankinta on tärkeä osa maankäytön suunnittelua. Asemakaavan vahvistuttua kaupunki myy tai vuokraa tontit ja asettaa ehdot mm. rakentamisen aloittamiselle. Monipuolinen ja runsas tonttitarjonta on kehittyvän kaupungin tärkeimpiä myyntivaltteja.

Kaupungin viranomainen suorittaa asemakaava-alueilla kiinteistöjen muodostuksen ja merkitsee ne valtakunnalliseen kiinteistörekisteriin. Kiinteistöinsinööri määrää toimitukset tehtäväksi sekä hyväksyy tehdyt toimitukset. Kaupunki laatii asemakaavan pohjalta tonttijaot ja tontit lohkotaan kaupungin toimesta itsenäisiksi kiinteistöiksi.

Kadut-, puisto- ja muut asemakaavan mukaiset yleiset alueet lohkotaan kaupungin kiinteistöiksi ja merkitään kiinteistörekisteriin.

Raakamaan hankintaa jatketaan siten, että maata hankitaan ensisijaisesti niiltä alueilta, joihin ollaan ensi vaiheessa asemakaavoittamassa tontteja. Kaupungin raakamaavaranto on kohtalaisen hyvä ja myös valmiita asemakaava-alueita on odottamassa kunnallistekniikan rakentamista. Uusien asemakaava-alueiden kunnallistekniikkaa rakennetaan tarpeen mukaan niin, että kaupungilla on jatkuvasti tarjolla monipuolisia tontteja eri puolilla Lapuaa.

Asemakaava-alueiden kiinteistöjen virallinen paikkatieto ja tarvittavat muut sijaintitiedot ylläpidetään ilmakuvauksen, laserkeilauksen ja satelliittimittausten avulla. Kiintopiste- ja korkeuspisteverkkoa sekä pohjakarttaa pidetään ajan tasalla. Kaavat, uusien rakennusten paikat ja korkeudet sekä kunnallistekniset rakenteet merkitään maastoon. Johtoverkostot kartoitetaan maastossa johtokarttoja varten. Kartat tuotetaan ja ylläpidetään yhtenevästi paikkatiedon kanssa. Virallisen asemakaavakartan lisäksi ylläpidetään useita eri teemakarttoja ja niiden yhdistelmiä, joista tärkeimmät ovat osoite- ja opaskartat. Kaupungilla on oma maastomittaushenkilöstö pitämässä yllä näiden lisäksi ajantasaista pohjakarttaa, joka on edellytys asemakaavojen laadinnalle.

Tavoitteet vuonna 2024 ja niiden toteutuminen

Pidemmän tähtäimen maankäytön kehittämisen pohjaksi laadittavana olevia yleiskaavoja on viety eteenpäin talouden asettamien raamien mukaisesti. Kaupungin maankäytön keskeisenä tavoitteena on taajamarakenteen tiivistäminen ja viihtyisyyden parantaminen kaupungin alueella. Tämä edellyttää yleensä asemakaavojen uudistamista sekä pienempinä, että suurempina kokonaisuuksina. Raakamaa-alueiden lisähankintojen myötä jatketaan tuotanto- ja logistiikka-alueiden maankäytön kehittämissuunnittelua asemakaavoituksella Jouttirinteen ja Jouttikallion suunnalla, sen jälkeen, kun ollaan saatu ratkaistua tulevan alueen turvallinen liittäminen valtakunnalliseen tieverkkoon. Taloudellisenä tavoitteena pyritään siihen, että tonttien myynti sekä kaupungin omistamien maiden muu tuotto on vähintään sillä tasolla, kuin on raakamaan hankintakin.

Strateginen tavoite	Talousarvio-tavoite	Toimenpide	Toteutuma 2024
Väestönkasvu; Riittävä raakamaan hankinta ja tonttitarjonta	Määrärahojen puitteissa toimitaan.	20 ha, vähintään 70 tonttia varattavissa	Ostettu raakamaa n. 18,5 ha viidellä kaupalla. Varattavissa olevat asuntotontit n. 120 kpl
Työpaikkaomavaraisuus; huolehditaan, että liike- ja teollisuustontteja on riittävästi tarjolla.	Määrärahojen puitteissa toimitaan	Vähintään 20 liike-/teollisuustonttia myynnissä.	Myyntissä yli 20 tonttia. Myyty kolme liike-/teollisuustonttia

Keskeisimmät tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024
Maanhankinta, ha	56	6	15,4	30	20
Maanhankinta 1000 €	760	94	564	444	394
Asemakaavaa ha (uudet + muutokset)	9	108	7	4	13
Tonttien rekisteröinti, kpl	35	62	100	14	34
AO-tonttien luovutus, kpl	27	10	10	5	9
Muiden tonttien luovutus, kpl	5	7	3	3	4
Tonttien myyntitulot 1000 €	520	372	187	252	183

Kunnallistekniset palvelut / Vesihuoltolaitos

Palvelukuvaus

Vesihuoltolaitos on erillinen taseyksikkö kaupungin kirjanpidossa ja tuottaa palveluja kaupunginvaltuuston määrittelemien veden ja jäteveden toiminta-alueilla. Vesihuoltolaitos huolehtii puhtaan talousveden jakelusta kiinteistöille ja kiinteistöjen talousjäteveden keräämisestä ja toimittamisesta jätevedenpuhdistamolle. Veden jakeluverkosto, vesisäiliöt ja paineenkorotusasemat pidetään jatkuvassa toimintakunnossa (24/365). Jätevesiverkosto ja jätevesipumppaamot pidetään jatkuvassa toimintakunnossa.

Vesihuoltolaitoksen talousvesi hankitaan Lappavesi Oy:ltä (kaupungin osakkuusyhtiö). Jätevesi toimitetaan Lapuan Jätevesi Oy:lle (kaupungin tytäryhtiö).

Tavoitteet vuonna 2024 ja niiden toteutuminen

Tavoitteena on ollut, että toimintavarmaa vesihuoltoa kehitetään edelleen verkostojen, paineenkorotusasemien, pumppaamojen ja vesisäiliöiden jatkuvalla kunnossapidolla. Automaation osuutta lisättiin ja verkostokarttaa ylläpidettiin. Vesihuoltoa laajennettiin uusille asemakaava-alueille. Haja-asutusalueiden jätevesihuollon laajentamista kyläalueille ei jatkettu kaupunginvaltuuston päättämän talousarvion 2024 mukaisesti. Jäteveden toiminta-alueiden muuttamisesta on tehty oikaisuvaatimus hallinto-oikeuteen, joten tältä osin prosessi on kesken.

Putkirikoista aiheutuneita veden käyttökatkoksia on ollut tavoitetta enemmän. Lisäksi jäteveden vuotovesien tavoite ei ole toteutunut suunnitellusti.

Strateginen tavoite	Talousarvio-tavoite	Toimenpide	Toteutuma 2024
Hyvinvointi; Puhtaan veden jakelu	Veden verkosto pidetään jatkuvasti toimintakunnossa	Veden käyttökatkokset enintään 10 kpl/vuosi, katkoksen pituus enintään 6 h/katkos	Ei toteutunut. Putkirikosta johtuvia veden käyttökatkoksia 22 kpl.
Hyvinvointi; Jäteveden poisjohtaminen	Jäteveden verkosto pidetään toiminnassa ilman tukoksia	Jätevesiputkiston tukoksien avaus enintään 20 kpl/vuosi	Toteutunut. Tukoksia 18 kpl.
Talouden tasapaino; Vuotoveden minimointi veden osalta	Vesivuotojen korjaaminen.	Tavoitteena saada puhtaan veden vuotovesimääräksi alle 7 %/vuosi (ostettu vesi - laskutettu vesi)	Ei toteutunut. Veden vuotovesi-% 8,1.
Talouden tasapaino; Jätevesimäärän vähentäminen	Jätevesiverkostoon tulevien hulevesien minimointi	Jäteveden runkolinjaan tehtävillä savutuksilla paikallistetaan hulevesiverkoston rakentamistarve. Rakennetuilla alueilla tiedotetaan huleveteen liittymättömiä kiinteistöjä. Tavoitteena saada jäteveden vuotovesimääräksi alle 300.000 m ³ /vuosi (puhdistamolalle johdettu jätevesi - laskutettu jätevesi)	Ei toteutunut. Jäteveden vuotovesimäärä 502 578 m ³ .

Talouden tasapaino; Korjausvelan pienentäminen	Verkostoputkien ja pumpujen saneeraus	Putkien ja pumppaamojen saneeraustarpeen kartoitus vuosittain	Toteutunut. Ritamäen vesitornin säiliön kunnostus. Kiviristin jätevesi- pumppaamon saneeraus. Mäkitien ja Kirnukorventien vesijohdon saneeraus n. 550 m. Mettäkuja-Latosaaren joen alitus - Laurilankuja vesijohdon runkolinjan uusiminen n. 540 m. Kiviristin alueen vesijohdon saneeraus n. 300 m. Puusepätien vesijohdon saneeraus n. 450 m. Ketolantie-Härsiläntie viemärin saneeraus 270 m. Puusepätien viemärin saneeraus 380 m.
--	---------------------------------------	---	--

Keskeisimmät tunnusluvut

Puhdas vesi	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024
Vesijohtoverkosto (km)	266	268	272	273	277
Liittymien lukumäärä (kpl)	3.629	3.659	3.681	3.692	3708
Vuotovesi (%)	4,9	5,7	2,2	5,9	8,1
Liittymismaksu (€/m³)	1.325	1.325	1.325	1.325	1325
Kulutusmaksu (€/m³)	1,36	1,36	1,36	1,36	1,43

Jätevesi	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024
Jätevesiverkosto (km)	290	300	301	302	303
Liittymien lukumäärä (kpl)	3.723	3.763	3.790	3.804	3824
Vuotovesi (%)	40,8	36,7	33,0	41,2	41,5
Liittymismaksu norm. /haja	3.050/ 4.350	3.050/ 4.350	3.050/ 4.350	3.050/ 4.350	3050/ 4350
Kulutusmaksu (€/m³)	2,65	2,65	2,65	2,65	2,78

Em. hinnat eivät sisällä arvonnisäveroa.

Kunnallistekniset palvelut / Liikenneväylät

Palvelukuvaus

Liikenneväylät muodostuvat kaduista, katuviheralueista, kevyenliikenteenväylistä ja muista kaupungin hallussa olevista liikenneväylistä sekä niihin kuuluvista silloista, valaistuksesta, liikennemerkeistä ja -valoista sekä muista ohjauslaitteista ja erityisrakenteista. Liikenneväylät ylläpidetään liikennöitävinä ympäri vuoden ja vuorokauden (24/365). Talvisaikaan kunnossapidon keskeisin tehtävä on liukkauden torjunta ja lumenauraus.

Kaupunki omistaa ja ylläpitää katuvalaistusta kaduilla, yleisillä teillä (valtion omistamalla teillä) ja yksityisteillä. Valaistus pidetään kytkettynä 18.8.-30.3. välisenä aikana. Yöllä valaistusta rajoitetaan ydinkeskustan muuntopiiriä lukuun ottamatta. Valaistuksen huolto hankitaan ulkoisena palveluna.

Katuvalaistuksen suunnittelussa ja toteuttamisessa korostuu liikenneturvallisuuden lisääminen. Alueena on kaupunkitaajama ja kyläalueet kattavasti.

Yksityistiet muodostavat yksityisten tiekuntien ja tienhoitokuntien erikseen ylläpitämän yleistä tieverkkoa täydentävän itsenäisen tieverkoston. Yksityisteiden ylläpitoa avustetaan kaupungin varoin.

Tavoitteet vuonna 2024 ja niiden toteutuminen

Tavoitteena on ollut, että katujen, kävely- ja pyöräteiden sekä muiden kaupungin hoidossa olevien teiden fyysistä rakennetta parannetaan siten, että ne vastaavat liikenteen tarpeita. Tieverkkoa kehitettiin liikenneturvallisuuden parantamiseksi.

Yksityisteiden rakenteita parannettiin investointiohjelman puitteissa.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Toimenpide	Toteutuma 2024
Hyvinvointi ja väestönkasvu; Väylien esteettömyys: Kunnossapidon kohtuullinen taso	Liukkauden torjunta ja lumenauraus: pääväylät pidetään liikennöitävässä kunnossa klo 7.00 ja muut väylät klo 12.00 mennessä.	Poikkeamat max. 5 kpl/ talvikunnossapidokausi	Toteutunut. Poikkeamia 1 kpl.
Talouden tasapaino; Hulevesien johtaminen verkostoon	Hulevesiverkoston rakentaminen huol-	Olemassa olevien alueiden hulevesiverkoston rakenta-	Toteutunut. Rakennetun Ilkanpuiston huleveden purkulinja 160 m.

rakennetuilla asemakaava-alueilla	mioiden jätevesiverkostoon kytketyt hulevedet.	minen asema-kaava-alueella 400 m/vuosi	Puusepätien hulevesi n. 840 m. Kiviristin alueen hulevesi n. 700 m.
Hyvinvointi; Hiilijalanjäljen huomioiminen rakentamisessa	Rakentamisessa uusiokäytetään olemassa olevia materiaaleja	Materiaaleja uusio-käytetään 10% /vuosi väylien rakentamisessa	Ei toteutunut
Hyvinvointi; Liikenneturvallisuus	Väyläverkostojen yhtenäistäminen	Tavoitetaso kävelyn ja pyöräilyn edistämisohjelmasta	Toteutunut. Ilkanpuistontien jkpp n. 130 m.

Keskeisimmät tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024
Liikennealueet (m ²)	817.700	911.500	922.200	927.100	930.000
Kevyenliikenteen väylät (m)	43.100	43.600	44.550	44.850	44.920
Avustettavat yksityistiet (km)	383	388	392	391	392
Katuvalokeskukset (kpl)	117	118	118	118	102
Katuvalopisteet	5.057	5.092	5.508	5.567	5.535

Rivillä "Liikennealueet (m²)" ero TP 2020 ja TP 2021 välillä johtuu tarkistuksista 31.12.2021.

Kunnallistekniset palvelut / Viheraluepalvelut

Palvelukuvaus

Viheralueet, leikkipuistot, katuviheralueet, kaupungin kiinteistöjen pihat ja leikkipaikat, kaupungin omistamat vesistöalueet sekä eräät erityisalueet suunnitellaan, rakennetaan ja ylläpidetään viheraluepalveluiden toimesta.

Puistojen ja kiinteistöjen leikkipaikat ja liikuntapaikat rakennetaan ja hoidetaan EU-lainsäädännön asettaman standardin mukaisesti, noudattaen siinä tarkoin määriteltyjä turvallisuusnormeja.

Erytisalueet, kuten veneiden vuokrapaikat, uimarannat, jokirantalaiturit, matopesupaikka ja puutarhapalstat hoidetaan kullekin kohteelle annettujen säädösten, kunnossapitoluokituksen tai kohteen ominaistarpeen mukaan. Jokilaakson matkailupuutarha on erityiskohde, joka on merkittävä osa kaupungin palvelurakennetta sekä yksi kaupungin vetovoimaisuustekijä.

Asukkaille tuodaan tietoa kaupungin viheralueiden hoidosta ja rakentamisesta sekä niiden saavutettavuudesta internet ja facebook- ja instagram-sivujen kautta. Jokilaakson matkailullista imagoa pyritään edelleen kohottamaan.

Tavoitteet vuonna 2024 ja niiden toteutuminen

Tavoitteena on ollut, että alueiden rakentamisen myötä katuviheralueet, puistoalueet sekä kiinteistöjen piha-alueet ovat viime vuosina lisääntyneet. Niiden hoito on aiheuttanut tarvetta henkilöstön ja konekannan lisäämiseen, jotta hoidon taso saataisiin pidettyä kunnossapitoluokituksen mukaisella tasolla. Urakointia alueiden hoidossa lisättiin tarjonnan puitteissa. Uusien asuntoalueiden viheralueita pyrittiin rakentamaan sellaiseen tasoon, että niiden houkuttavuus asuntorakentamiseen lisääntyisi. Investointeja kohdistettiin pääasiassa vanhojen pihojen ja viheralueiden peruskunnostuksiin.

Viheralueiden hoito tapahtui teknisessä lautakunnassa vuosittain vahvistettavan kunnossapitoluokituksen mukaan. Kunnossapitoluokitus ja määräaikaisen henkilöstön palkkaaminen suunniteltiin vastaamaan vuoden 2024 talousarviota. Kunnossapitoluokitukseen liittyvän kaupunkiniittyohjelman suunnittelua jatkettiin ja pitkäjänteinen suunnitelma kaupunkiniittyjen perustamisesta toteutettiin mahdollisuuksien mukaan osallistamisen menetelmillä. Kaupunkiniittyohjelman avulla pyrittiin vastaamaan taloudellisiin haasteisiin sekä edistämään luonnonmonimuotoisuuden haasteita ja kestävää kehitystä. Intensiivisemmän hoidon painopiste säilytettiin kaupungin keskustan viheralueiden, leikki- ja toiminnallisten puistojen ja kiinteistöjen piha-alueiden hoidossa.

Viheraluepalveluiden kunnossapidon työmaatukikohta, kaluston säilyttäminen ja työnohtajien toimistotilat sekä työntekijöiden sosiaalitilat on edelleen hajautettu. Ongelmaa pyrittiin ratkaisemaan tiivistämällä toimintaa sosiaalityötilojen ja joidenkin varastojen osalta Jokilaakson Saurun toimitiloissa tehtävin ratkaisuin sekä vuoden 2024 aikana Honkimäen varikolle rakennettujen lisätilojen avulla.

Tavoitteet

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Toimenpide	Toteutuma 2024
Hyvinvointi; Viheralueiden hyvän hoidon tason ylläpitäminen	Ylläpito hoitoluokituksen mukaisella tasolla ja alueiden peruskunnostuksilla	€/m ²	0,44 €/m ² Peruskunnostettuja puistoja 5 kpl.
Hyvinvointi ja talouden tasapaino; Kaupungin ja käyttäjien osallistaminen alueiden suunnitteluun ja hoitoon	Osallistumistilaisuuksien järjestäminen	Järjestettyjen osallistamistilaisuuksien määrä	3 kpl

Kaupunkiniitty-ohjelma 2023-2040	Kaupunkiniittyohjelman suunnittelu / osallistaminen teknisen lautakunnan erillisen päätöksen mukaisesti.	Kaupunkiniitty-ohjelman laatiminen	Aisaparin rahoitus. Hoitokortit sekä kohteiden kartoitus tehty.
----------------------------------	--	------------------------------------	--

Keskeisimmät tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024
Rakennetut puistot (R1, R2, R3, R4) valtakunnallisen kunnossapitoluokituksen mukaisessa kunnossa; ha (kpl)	62 (106)	63 (120)	65 (120)	62	62
Muut yleiset alueet, ha	30	30	39	53	53
Rakennetut katuviheralueet ha	50	59	59	47	47
Piha-alueet, ha	36	36	36	29	29
Puistometsät, ha	59	70	69	119	119
Kiinteistöjen leikkikentät, kpl	34	34	35	34	33
Puisto- ja uimarantaleikkikentät	36	38	38	37	33
Jokilaakson matkailupuutarha ja kouluympäristö, ha	2	2	2	2	2
Rantalaiturit, kpl	14	15	15	13	11
Näkö- ja lintutornit, kpl	3	3	3	3	3
Puutarhapalstat, kpl	5	5	5	8	8
Hirvijärven virkistysalue: asuntovaunupaikkoja kpl (venepaikkoja + laituripaikkoja kpl)	31 (75+12))	31 (75+12))	0 (75+12))	0	0 (75+12))
Uimarannat, kpl	3	3	3	3	3
Lapuanjoen suihkulähde, kpl	1	1	1	0	0
Skeittipaikka ha	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Liikennepuisto ha	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7

Viheralueiden hehtaarimäärät ovat tarkentuneet uuden karttaohjelman myötä.

Kunnallistekniset palvelut / Ulkoliikuntapaikat

Palvelukuvaus

Ulkoliikuntapaikat vastaavat ulkoliikuntapaikkojen rakentamisesta ja kunnossapidosta. Ulkoliikuntapaikat tekevät yhteistyötä kunnallisteknisten palveluiden sisällä uusien liikunta-alueiden rakentamisessa. Ulkoliikuntapaikat ylläpitää ympärivuotisesti ulkoliikuntapaikkoja, mm. ulkokentät, ladut, kuntoradat ja jäähalli.

Ulkoliikuntapaikkojen hoito suoritetaan liikuntapalveluiden tekemän tilauksen perusteella.

Tavoitteet vuonna 2024 ja niiden toteutuminen

Tavoitteena on ollut, että talousarviovuonna 2024 kehitetään ulkoliikuntapaikkojen toimintoja uuden organisaation mukaiseksi. Ulkoliikuntapaikkojen investoinneissa huomioitiin investoinneista aiheutuvat vuosittaiset ylläpitokustannukset ja varauduttiin niihin talousarvion laadinnassa. Ulkoliikuntapaikat tekivät tiivistä yhteistyötä liikuntapalveluiden kanssa ja toteuttivat rakennushankkeita teknisen lautakunnan päätösten mukaisesti määrärahojen puitteissa. Ulkoliikuntapaikkojen osalta selvitettiin asukkaiden tyytyväisyyttä tarjottuihin palveluihin.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Toimenpide	Toteutuma 2024
Hyvinvointi	Turvalliset ja monipuoliset liikuntapaikat sekä tyytyväiset palvelujen käyttäjät	Asiakastyytyväisyyskyselyn tulos	Sometec-ulkoliikunnan olosuhdepalvelu käytössä.

Rakentamis- ja kiinteistöpalvelut

Palvelukuvaus

Kuuntelemme käyttäjiä ja luomme viihtyisät, terveelliset ja turvalliset tilat kaupungin palveluille meille siihen myönnettyjen määrärahojen puitteissa, joka mahdollistaa kaupungin palvelujen tuottamisen laadukkaissa ja hyvin hoidetuissa rakennuksissa. Vastaamme kaupungin kiinteistöjen rakennuttamisesta, ylläpidosta ja huollosta. Tuotamme yhdessä tilojen käyttäjien kanssa tarveselvitykset ja hankesuunnittelut tarkoituksenmukaisten tilojen rakentamiseen ja korjaamiseen ottaen huomioon kestävä kehitys ja energiansäästö. Ohjaamme suunnittelua osallistaen käyttäjät, kilpailutamme hankkeet ja valvomme toteutusta.

Vuokraamme tilat sisäisesti palvelukeskusten käyttöön. Palvelukeskuksilla on edelleen vuokraoikeus hallitsemiinsa tiloihin esimerkiksi liikuntasalien iltakäyttö ja kansalaisopistotoimintaan.

Tavoitteet vuonna 2024 ja niiden toteutuminen

Tavoitteena on ollut, että hyvinvointialueelle vuokrattujen kiinteistöjen kunnossapito tapahtuu tehtyjen vuokrasopimusten ja vastuunrajataulukoiden mukaisesti. Peruskorjauksiin osoitetut investointimäärärahat käytetään tehokkaasti. Kiinteistöjä käytetään energiataloudellisesti. Kiinteistöjen hoitoa ohjataan ja seurataan sähköisen huolto-ohjelman avulla. Uimahalli-urheilutalon hankesuunnittelu saadaan valmiiksi ja teetetään sen mukainen suunnittelu. Laskennallinen korjausvelan määrä vähenee tai pysyy ennallaan, mikä edellyttää riittävää investointimäärärahaa.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Toimenpide	Toteutuma 2024
Väestönkasvu ja hyvinvointi; Terveet ja monipuoliset kasvu- ja oppimisympäristöt	Investointimäärärahojen riittävyys toteuttaviin sivistystoimen kohteisiin.	Investointiohjelman mukaisten peruskorjausten toteutus	Peruskorjauksia toteutettu investointiohjelman mukaisesti: Liuhtarin päiväkodin keittiö saneerattu, Haapakosken koulun julkisivut maalattu, Yläkoulun A-osan kattoremontti tehty, Hellanmaan koulun sala-oja- ja sadevesijärjestelmät saneerattu, Ruhan koulun lämmitysjärjestelmän muutetettu maalämmöksi, Kissankellon päiväkodin jäähdytysjärjestelmä rakennettu, Poutuntie 8:ssa tehty tarvittavat tilamuutokset.
Hyvinvointi; Terveyspalveluiden turvaaminen	Investointimäärärahojen riittävyys toteuttaviin perusturvan kohteisiin.	Hyvinvointialueiden vuokrasopimusten mukainen toiminta.	Toiminta vuokrasopimuksen mukaisesti.
Hyvinvointi	Investointimäärärahan riittävyys toteuttaviin liikuntapaikkakohteisiin.	Hankesuunnitelman valmistuminen ja sen mukaisen suunnittelun toteutus	Uimahallin hankesuunnitelman mukainen suunnittelu aloitettu ja uimahallin rakennuslupa jätetty. Suunnittelu ja rakentamisen kilpailutus jatkuu

		uimahalli-urheilutalon uudisrakennus vaihtoehdosta.	vuonna 2025. Uimahallin rakentamisen aloitus 2025. Jäähallin rungon vahvistaminen sekä LVIAS saneeraus toteutettu. Urheilutalon salin valaistus ja pimennysverhot uusittu. Squash-salin lattia uusittu, pääsisäänkäynnin ovet uusittu. Hiihtomaja purettu huonokuntoisuuden vuoksi.
Hyvinvointi ja talouden tasapaino; energiansäästö	Käyttöpuolen määrärahan riittävyys sekä turvallisuus ja energiansäästötoimenpiteet investointimäärärahoilla.	Kiinteistöhoito, kunnossapito, jäte-, lämpö-, sähkö- ja vesihuolto sekä terveelliset ja turvalliset tilat määrärahojen puitteissa. Investoinnit energian säästöön ja turvallisuuteen. Vuosittainen tehtyjen energian säästötoimenpiteiden vaikutusten seuraaminen.	Ruhan koululle uusittiin maalämpöjärjestelmä. Jäähallin rakennusautomaatio saneeraus jatkuu vuonna 2025. Valaistusta uusittiin energiaa säästäviksi. Lukitusta uusittiin turvallisemmaksi määrärahojen puitteissa. Tehtyjen energiasäästötoimenpiteiden vaikutusten seuranta helpottuu vuoden 2024 joulukuussa käyttöönotetulla EnerKey-ohjelmistolla.
Energiansäästöohjelman toteuttaminen	Kiinteistökannan vähentäminen	Puretut rakennukset ja purettujen rakennusten johdosta saadut säästöt	Hiihtomajan purku. Rahkatie 3:lle haettu purkulupa.

Keskeisimmät tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024
Käyttökustannukset (ilman siivousta) yhteensä (/€/m ² /kk)	2,85	2,95	2,95	2,95	2,95
Talonrakennusinvestoinnit, milj.€	8,5	1,7	3,4	1,2	2,2

Rivillä "Talonrakennusinvestoinnit, milj. €" ero TP20 verrattuna TP 21-24 johtuu kiinteistöjen myynnistä Lapuan Kotiasunnoille ja Lapuan Kehitykselle.

Ruoka- ja puhtauspalvelut**Palvelukuvaus**

Ruokapalvelut vastaavat kaupungin yksiköiden, koulu ja varhaiskasvatus, ruokapalveluista. Ruokapalvelut tuottavat ateriapalveluja asiakaslähtöisesti, ravitsemussuositusten mukaisesti, lainsäädännön määräyksiä noudattaen, seuraten tuotantotavan suunnittelussa ja toteutuksessa alan kehitystä. Ravitsemuskasvatus on osa toimintaa.

Ruokapalveluja tuotetaan keskuskeittiöllä Ritavuorella, yläkoulun ja Kissankellon päiväkodin keittiöissä, sekä Hellanmaan, Ruhan, Tiistenjoen ja Kauhajärven koulujen keittiöissä. Ruokapalveluja tarjoavia jakelu- ja palvelukeittiöitä on useita.

Puhtauspalvelut vastaavat kaupungin omien toimintojen käytössä olevien yksiköiden puhtaanapitopalveluista nykyaikaisin menetelmin ja välinein. Palvelua tuotetaan noin 40 kiinteistössä, pinta-alaa noin 65 000 m².

Tavoitteet vuonna 2024 ja niiden toteutuminen

Tavoitteena oli hyvinvoinnin lisääminen, talouden tasapaino ja oikea-aikaisuus.

Palvelut kyettiin tuottamaan riittävän monipuolisena ja kattavana, taloudellisista ja henkilöstön saatavuuteen liittyvistä haasteista huolimatta. Ruokapalveluissa pääpaino on ollut ruoan ravitsemuslaadun ja ruokaturvallisuuden säilyttämisessä. Puhtauspalveluissa on saatu säilytettyä riittävän hyvä taso, niin että tilat ovat olleet käyttäjille terveelliset ja turvalliset toimia.

Palvelutuotannossa on otettu huomioon entistä paremmin kestävän kehityksen tavoitteet, korostettu edelleen energiaa säästävää tapaa toimia. Ruokahävikkiin liittyen on löydetty sopimuskumppani ylijäämäruoan jakeluun (vapaaseurakunta). Lautashävikin vähentämiseksi ollaan mukana Nahistuneet Naatit -hankkeessa (yläkoulu).

Kone- ja laitekantaa on uudistettu vastaamaan nykyistä materiaali- ja tilatarvetta, testauksin pyritään löytämään koko ajan uusia menetelmiä helpottamaan työn kuormittavuutta, parantamaan työn tehokkuutta ja laatua.

Liuhтарin päiväkodin keittiöön tehtiin mittava saneeraus toiminnallisuuden ja elintarviketurvallisuuden parantamiseksi. Siivouskeskusten puutteita saatiin korjattua ja saneerauksiin liittyen saatiin parannettua toimitilojen toiminnallisuutta.

Toimintaprosessien kehitystyö jatkuu

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Toimenpide	Toteutuma 2024
Hyvinvointi, talouden tasapaino, arvostava ja asiakaslähtöinen asenne	Hyvinvoinnin lisääminen	Yhteisöllisyyden lisääminen, koulutus, työpaikkakäynnit, osallistaminen, kehityskeskustelut	Säännölliset työpaikkakäynnit, henkilöstöinfo viikoittain, kehityskeskustelut 100 %, koko henkilöstön koulutus- ja tyhy-iltapäivät 2 kpl, tarjottu alan koulutusta livenä ja verkossa.
Hyvinvointi, talouden tasapaino	Kestävän kehityksen tavoitteiden huomioiminen	Ohjaus ja opastus, koulutus – hävikin määrä	Hävikin määrän seuranta, elintarvikekelpoisen ylijäämätuotannon luovutus vapaaseurakunta, Nahistuneet naatit -hanketyö (ohjausryhmä ja kenttätö)
Talouden tasapainon ylläpitäminen	Oikein mitoitettu tuotanto ja toiminta, joka vastaa asiakkaiden tarpeisiin	Annoshinta / asiakas Suoritemäärä / yksikkö Siivousteho / neliö	2,08 € - 5,69 € Keskuskeittiö 374 000 Kissankello 40 574 Muut kohteet yhteensä 111 834 125 - 160 m ² / h
Palvelujen oikea-aikaisuus, tehokkaat ja laadukkaat palvelut, yhteistyö, osallistaminen	Laadukkaat, asiakaslähtöisesti tuotetut ruoka- ja puhtauspalvelut. Ruokaturvalliset tuotantotilat ja ruokaturvallinen tuotanto, ravitsemuslaatu	Asiakastyytyväisyyskyselyt / laatu- kierrokset. Oivatarkastukset	Nykytilan arvioinnit (ruokapalvelut) 11 / 16 toteutettu. Ruokapalvelut asiakastyytyväisyyskyselyt toteutettu. eSiivous laadunhallintatyökalun käyttöönotto ei toteutunut, syy korkea hinta suhteessa

			hyötyyn. Valvontaviranomainen suorittaa säännöllisesti, taso kohteissa oivallinen
--	--	--	--

Keskeisimmät tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024
Hopearinteen keittiön kaikki suoritelmäärät (aamupalasta iltapalaan), (toiminta siirtynyt HVA:lle 2023 alusta alkaen)	327 756	292 794	287 662	-	-
- keittiön pelkkien lounaiden suoritelmäärät	114 990	86 060	104 470	-	-
- keittiön tuottamat lounasannokset/ arkipäivänä	370	320	290	-	-
Kissankellon päiväkodin keittiön kaikki suoritelmäärät	45 185	46 432	49 048	45 227	40 574
- keittiön tuottamat annokset/ arkipäivä	120	115	123	110	113
Liuhtarin keskuskeittiö, annosmäärä / vuosi	260 740	351 939	358 361	367 327	374 000
-pelkät lounaat	244 731	279 500	303 412	310 000	306 385
- annokset/toimintapäivä (220 pv/vuosi)	1 408	1 600	1 628	1 670	1 700
Muut koulujen keittiöt, annosmäärä/vuosi	104 068	128 730	126 144	130 078	111 837
- annokset/toimintapäivä (190 pv/v)	707	678	664	684	589
Puhtaana pidettävä pinta-ala	65 072	65 072	61 300	61300	55 000
Siivottavia kiinteistöjä	48	48	41	41	40